

nuzného výdělku, jsou ve svém bezvýdělečném stáří většinou odkázáni na podpory svých dětí a že zejména svobodné i provdané dcery, pokud jim v tom vlastní nuzné manželské a rodinné poměry nezabraňují, bývají rodičům vydatnou a věrnou oporou ve stáří, ježto lnou více k domovu. Také projednávaný případ ukazuje, že žalobkyně ve svém nuzném postavení našla nejúčinnější podporu u této své dcery. Za těchto okolností jest důvodně usuzovati, že žalobkyně v nouzi postavená měla v usmrcené své dceři osobu, která jí již dříve v její výživě podporovala, když trpěla nouzi, a o které se mohla právem nadíti, že jí později, když se octla ještě ve větší nouzi, bude k výživě ze svého výdělku dle svých sil nadále přispívati, jak jí k tomu v takovém případě i zákon zavazuje. Ušel tedy žalobkyni usmrcením jejím zcela nepochybně příspěvek k výživě, na nějž žalobkyně i dle zákona právem nárok činiti mohla, a nevádí jejímu žalobnímu nároku nikterak, že tento ušlý příspěvek k výživě nedá se přesně určití, neboť stačí, dá-li se určití dle poměrů alespoň přibližně dle volné úvahy (§ 273 c. ř. s.), jak to povaha případu sama sebou přináší. Dle této volné úvahy bylo by pak oprávněným nárok žalobkyně stanoviti takto: Počítá-li se, že to, co se žalobkyni k slušné výživě nedostává z té příčiny, že její muž jí výživné neplatí a že výživné to pravděpodobně nebude na něm úplna nebo z největší části vydobytno, činí 240 Kč měsíčně, připadal by na každé z jejích 6 dětí, usmrcenou v to počítaje, stejnoměrný příspěvek k doplnění této ze zákona povinné výživy 40 Kč měsíčně, a dle toho uznati jest, že žalobkyni usmrcením její dcery ušlo na zákonné výživě 40 Kč měsíčně, kteroužto újmu jí žalovaný dle §u 1327 obč. zák. povinen jest nahraditi.

Čís. 6530.

Byla-li smlouva o dílo již oběma stranami splněna, dílo má však neodstranitelné vady a objednatel nemůže ho pro vady ty použítí, zbývá mu proti dodateli pouze nárok na náhradu podle všeobecných předpisů o náhradě škody. Tento nárok nezaniká v propadné lhůtě §u 933 obč. zák., nýbrž promlčuje se teprve ve lhůtě §u 1489 obč. zák.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1926, Rv I 1030/26.)

V roce 1924 uzavřel žalobce se žalovanou firmou smlouvu, již se tato zavázala zhotoviti mu z dodané příze záclony do oken železničních vagonů s vetkanými vzorky přesně dle předlohy a dokončiti tuto práci nejdéle do 15. srpna 1924. Žalovaná firma provedla sice objednanou práci včas, nikoliv však správně, neboť záclony neodpovídaly objednavce jednak dostavou, jednak vetkané vzorky byly úplně zkresleny, takže zácloněk těch žalobce upotřebiti nemohl, což žalovaná firma také uznala. Oprava díla byla technicky neproveditelná. Odměna za práci byla žalované firmě hned po odvedení díla zaplácena. Tvrdě, že mu vadným provedením díla vzešla škoda 2.500 Kč, domáhal se žalobce její náhrady na žalované firmě. Žalovaná namítla, že zažalovaný nárok zanikl uplynutím

lhůty Šu 933 obč. zák. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Podle Šu 1167 obč. zák. může objednatel, má-li dílo podstatné vady, které je činí nepotřebným, neb odporují výslovnému ujednání, buď od smlouvy ustoupiti, nebo žádati opravu nebo přiměřenou slevu na platu. Práva ustoupiti od smlouvy nemohl již žalobce v tomto případě použiti, když vady byly objeveny, až když záclonky z příze byly utkány a dodány a smluvená odměna za vykonanou práci byla zaplacená, tedy až po oboustranném splnění smlouvy. Ani opravy vad nemohl se žalobce domáhati, když je nesporno, že odstranění jich bylo technicky neproveditelné, a snížení úplaty proto ne, poněvadž je nesporno, že žalobce záclonek vůbec nemohl použiti a poněvadž tudíž byly proň bezcennými. Žalobce byl oprávněn podle poslední věty Šu 1167 obč. zák., odkazující na všeobecné předpisy o správě (»jinak platí předpisy o správě při úplatných smlouvách vůbec«), tedy zřejmě také na ustanovení Šu 932 první odstavec poslední věta obč. zák. (materialie ke III. dílčí novele str. 364), domáhati se na dodateli díla náhrady zaviněné škody podle všeobecných předpisů XXX. hlavy obč. zák. (materialie ke III. dílčí novele str. 296). Tento nárok nemá již povahy nároku ze správy, nýbrž ze zaviněné škody (Krainz-Ehrenzweig System II. díl str. 208) a nezaniká projitím propadné šestiměsíční lhůty Šu 933 obč. zák., nýbrž ohledně něho platí tříletá promlčecí lhůta v Šu 1489 obč. zák. Žalobce musí ovšem podle všeobecných předpisů o náhradě škody prokázati, že se druhá strana dopustila protiprávního jednání neb opomenutí, že žadateli vznikla škoda a že je příčinná souvislost mezi touto škodou a protiprávním jednáním neb opomenutím druhé strany. Všechny tyto podmínky úspěšného uplatňování žalobního nároku z náhrady škody jsou splněny. Odvolací soud postrádá tu zavinění. Nesporno je, že žalovaná firma zhotovila záclonky vadně, že zhotovení jich nevěnovala potřebné a povinné péče. Žalovaná firma jest mechanická tkalcovna a byla povinna vynaložiti píli a péči při utkávání záclonek a jest práva za škodu z nedbalosti dle Šu 1299 obč. zák. žalobci, jenž její odborné znalosti předpokládal. Nesporno jest, že žalobci bylo následkem dodání vadných záclonek znemožněno, ucházeti se o státní dodávky a že nemohl tyto záclonky vystaviti na podzimním vzorkovém veletrhu, čímž mu vznikla škoda, jejíž výše 2.500 Kč jest rovněž nesporna. Neprávem dovolává se odvolací soud rozhodnutí čís. 4442 sb. n. s., neboť rozhodnutí tomu jest základem jiný skutkový děj, dle něhož bylo se domáháno náhrady škody z opožděného napravení vytýkané vady.

Čís. 6531.

Předpis Šu 233 obč. zák. platí i pro nezletilce pod otcovskou mocí. Schválení opatrovnického soudu musí býti uděleno výslovně písemným